

Jytte Andersen (S):

1992 er europæisk arbejdsmiljøår, og der er derfor al mulig grund til at sætte fokus på vores arbejdsmiljø. Til trods for en god arbejdsmiljølov med fornemme, fremadrettede intentioner om, at et sikkert og sundt arbejdsmiljø skal tilstræbes, og at grundlaget for, at virksomhederne selv skal kunne løse sikkerheds- og sundhedsspørgsmål gennem såvel arbejdsmarkedets parter organisationer, bedrifts-sundhedstjenester og Arbejdstilsynet, skal etableres, kan vi desværre konstatere, at arbejdsmiljøet inden for både den offentlige og den private sektor lader meget tilbage at ønske. Virkeligheden er desværre den, at uagtet vi har en god rammelov, en organisering af sikkerhedsarbejdet, bedriftssundhedstjeneste og arbejdstilsyn samt vejlednings- og kampagnearbejde, har virksomhederne, hvad enten det er i den private eller i den offentlige sektor, ikke den rette tilskyndelse til at udvikle et sundt og ufarligt arbejdsmiljø.

Mulighederne for gratis at skaffe sig af med nedslidte og udrændte medarbejdere er for gode, ja, det er faktisk helt gratis for virksomhederne. Arbejdsulykker, dødsulykker eller helt horrible arbejdsforhold forskrækker og skaber furor her og nu, men livet går videre, og morgendagen leverer nye historier. Andre systemer sørger for at få lemlæstede, forulykkede medarbejdere lappet sammen og tildelt erstatninger og førtidspension. De straffemæssige sanktioner over for virksomhederne nærmer sig det latterlige, når de forsømmer at overholde påbud.

Det er for nemt, det er for billigt at snyde sig fri for ansvar for et godt arbejdsmiljø. Omkostningerne for det dårlige arbejdsmiljø betales af andre: Det offentligt finansierede reparationsværksted står klar i form af sundhedsvæsen, sygedagpengelovgivning og førtidspensivering.

Socialdemokratiet finder det nødvendigt at sætte lys på arbejdsmiljøet, ikke alene fordi vi synes, at det bør være en elementær menneskeret at have et arbejde, der ikke nedbryder ens sundhed og velfærd, men også fordi vi synes, at de økonomiske omkostninger for det offentlige er for store, og at de egentlig ansvarlige slipper for billigt.

Det er efter vores opfattelse på tide, at der skabes sammenhæng mellem ansvar og økono-

mi. Jeg vil blot henlede Folketingets opmærksomhed på, at de samfundsøkonomiske omkostninger som følge af arbejdsskader i 1987 var 28 mia. kr., og at man fra det offentlige side – stat, amt og kommune – siger, at omkostningerne ved et for dårligt arbejdsmiljø rundt regnet er omkring 15 mia. kr.

Opgaven er efter vores opfattelse at udvikle og forbedre vores eget arbejdsmiljø, samtidig med at vi indgår i et internationalt samarbejde, hvad i øvrigt ikke alene ILO har givet udtryk for og opfordret os til, men som også er nedfældet i Nordisk Råds arbejdsmiljøkonvention.

Jeg vil trække fire problemstillinger frem, ikke fordi de er uddybende, men fordi tiden ikke tillader mere.

For det første skal vi have stoppet for nedslidning som følge af monotont, ensidigt og gentaget arbejde, og det skal være nu. Det har været en temmelig pinefuld affære at være vidne til, at nedslidte mænd og kvinder med ødelagte arme og rygge ikke kan få accepteret, at deres nedslidning hænger sammen med et hårdt, monotont og ensformigt arbejde. Derfor fremsætter Socialdemokratiet i denne uge forslag til at få ændret på forholdet.

For det andet: Virksomheder og arbejdsledere skal bringes til at forstå, at der er en nøje sammenhæng mellem arbejdets organisering og fysisk og psykisk nedslidning. Ansvar for at lede og fordele arbejdet indebærer også et ansvar for, at arbejdet organiseres på en måde, som sikrer et sundt og rent arbejdsmiljø. Derfor skal det forebyggende miljøarbejde indgå som en integreret del af en moderne virksomheds personalepolitik såvel i den private som i den offentlige sektor og såvel i små som i store virksomheder. Vi skal derfor opfordre til at styrke sikkerhedsarbejdet i de små og mellemstore virksomheder via regionale sikkerhedsgrupper, et system, som man har erfaringer – og gode erfaringer – med i Norge.

For det tredje: De fysiske og psykiske belastninger er specielt i den offentlige sektor et stort og stigende problem. Inden for sundhedsområdet udsættes i tusindvis af medarbejdere – hjemmehjælper, sygehjælper, plejeassistenter og socialpædagoger – hver eneste dag for tunge løft og akavede arbejdsstillinger, som ødelægger ryg og arme. Socialrådgivere møder oftere og oftere aggressive klienter, som er des-